

Fra kæledyr til forsøgsdyr

En sensommerdag i 2007 blev dyrlæge Charlotte Bülow kørt ned, og livet som smådyrsdyrlæge i det jyske stoppede brat. I dag arbejder hun med forsøgsdyr hos medicinalfirmaet Lundbeck i København

ANETTE ECKHOLDT
FREELANCEJOURNALIST

En smadret skulder og en smadret karriere som praktiserende smådyrsdyrlæge med egen klinik i Gjerlev blev resultatet af det trafikuheld, Charlotte Bülow blev udsat for en dag, hun motionscyklede i lokalområdet.

- Ved ulykken blev mit venstre skulderled ødelagt, og jeg er i dag 30 procent invalid. Dermed kunne jeg ikke længere varetage mange af opgaverne i klinikken i Gjerlev, som jeg havde drevet som en énmandspraksis siden år 2000. Min mand var ansat som altnuligmand hos mig, og vi valgte efter et kortvarigt forsøg med en ansat dyrlæge at sælge klinikken. Dermed krakelerede drømmen om egen praksis, fortæller 48-årige Charlotte Bülow fra Lundbecks domicil i Valby, København.

Vejen til egen praksis begyndte i 1993, hvor Charlotte Bülow lagde jobbet som veterinærsygeplejerske på hylden og påbegyndte uddannelsen til dyrlæge. Studiet afsluttede hun i 1999, og på det tidspunkt var hun overbevist om, at hun ville arbejde med smådyr, drive egen klinik og flytte mand og børn til Jylland. Det blev Gjerlev Dyreklinik.

Turen tilbage til København blev til gengæld styret af tilfældigheder. Efter ulykken skulle der ske forandringer, og Charlotte Bülow tog derfor til Grønland, hvor hun varetog en stilling som AC fuldmægtig i Departementet for Jagt, Landbrug og Fiskeri.

- Efter et halvt år i Grønland søgte Lundbeck en dyrlæge til deres forsøgsdyrsen-

hed. Jeg søgte stillingen, købte en dyr flybillet, tog til jobsamtale og fik jobbet. Det var heldigt, og jeg er rigtig glad for jobbet, som jeg nu har haft i godt tre år. Vi har bosat os i landlige omgivelser uden for København, men savner selvfølgelig børnene, som i mellemtiden er blevet voksne og har valgt at blive i Jylland, fortæller hun.

Dyrenes advokat

Charlotte Bülow bliver jævnligt spurgt om, hvordan hun kan holde ud at skifte arbejdet med kæledyr ud med forsøgsdyr.

- Jeg kan godt se mig selv i øjnene. Det falder mig overhovedet ikke svært at arbejde med forsøgsdyr. Jeg er ansat som dyrenes advokat, idet jeg sammen en dyrlægekollega tilser forsøgsdyrene og opstaldningen og behandler de dyr, der måtte være kommet til skade eller har brug for antibiotika, forklarer hun.

- Jeg ved, at det er nødvendigt at udvikle og teste ny medicin på dyr, før den frigives til mennesker. Det er en vigtig del af Lundbecks arbejde med at udvikle medicin til behandling af svære sygdomme som fx depression, demens, skizofreni og Parkinsons sygdom.

Når Charlotte Bülow møder nye mennesker og skal præsentere sig, er det typisk kun, når hun har god tid, at hun fortæller, at hun arbejder med forsøgsdyr:

- Folk ved reelt ikke, hvad det er, vi laver. Det kræver derfor tid at forklare, hvorfor man bruger dyr i forsøgsarbejdet, og at vi i stadig større grad gør et stort arbejde for at udvikle alternative metoder til dyreforsøg. Vores forskere udvikler løbende nye testmetoder uden forsøgsdyr og forfiner dyre-

forsøgene, så dyrene lider mindst mulig overlast. Hvis jeg får lejlighed til at forklare det, plejer jeg også at kunne fjerne nogle fordomme og opnå en bedre forståelse for arbejdet med forsøgsdyr.

Mange rejsedage

Udover tilsyn med forsøgsdyrene, som bor i staldene hos Lundbeck i Valby, er Charlotte og hendes kollega de to dyrlæger, som hjælper forskerne på Lundbeck med at søge tilladelse til dyreforsøg og sikre, at kollegaerne også overholder Lundbecks etiske regler, som ifølge Charlotte Bülow er strengene end lovgivningen.

- Jeg tror og håber ikke, at mine kollegaer betragter mig som en barriere for

Om H. Lundbeck A/S

I 1915 grundlagde Hans Lundbeck et handelsfirma, der forsynede danskerne med alt fra sødemiddel over smør til sølvpapir. Firmaet voksede og udvidede sortimentet med medicin og kosmetik. I 1930'erne blev der igangsat en egenproduktion heraf, og i dag har Lundbeck 6.000 ansatte på verdensplan – heraf er 2.000 ansat i Danmark.

I løbet af 1980'erne blev det i Lundbeckkoncernen besluttet at specialisere sig i centralnervesystemets sygdomme – dvs. depression, demens, Alzheimers sygdom, mani, skizofreni og Parkinsons sygdom. I 2011 var omsætningen 16 mia. kr.

deres arbejde. I praksis snakker vi jo om tingene og finder fælles løsninger. Dyreforsøgstilsynets regler og Lundbecks egne regler er så klare, at det ikke levner megen plads til fortolkning. Derudover skal vi også sikre, at vi ikke laver forsøg, der allerede er foretaget. Det er blevet en naturlig del af arbejdet, at forskerne deler deres viden med kollegaer og konkurrenter, siger Charlotte Bülow.

Lundbeck har produktion i Danmark, Italien og Frankrig og forskningen foregår i Danmark, Kina og USA. Alle steder arbejdes der under samme regler – de gælder også for de laboratorier, som udfører forsøgsarbejde for Lundbeck og de kontraktavlere, der producerer forsøgsdyrene.

– Jeg har mange rejsedage hvert år, hvor jeg kontrollerer forholdene i Lundbecks egne og samarbejdspartneres dyrefaciliteter. Derudover er det også mig, der godkender forholdene hos nye samarbejdspartnere. Det sker jævnligt, at vi afviser at arbejde sammen med laboratorier i udlandet, fordi de ikke kan leve op til vores standarder for dyrevelfærd, fortæller Charlotte Bülow.

Daglig gang i staldene

I staldene i Valby holder Lundbeck i øjeblikket mus, rotter, marsvin og mini-grise, som er udviklet til forsøgsarbejde. Et team af 12 dyrepassere passer dyrene og deltager i gennemførelsen af forsøgene med dyrene. De er dermed Charlotte Bülows nærmeste samarbejdspartnere, og hun kommer i staldene flere gange dagligt – enten på rutinebesøg, eller fordi dyrepasserne eller forskerne tilkalder hende. Dyrene skal passes 365 dage om

året, og sammen med dyrlægekollegaen dækker hun derfor også en døgnvagt.

– Heldigvis kan de fleste opkald aften og weekend klares over telefonen, da dyrepasserne er veluddannede og kan klare mange sundhedsmæssige opgaver, forklarer hun.

De typiske gøremål i forbindelse med de daglige rutinebesøg består i tilsyn med dyr i forsøg, obduktioner, rådgivning af dyrepassere og dyrebrugere. Og derudover underviser Charlotte Bülow jævnligt i kirurgi, sårpleje, smertebehandling og dyreetik.

Kompetencer og videndeling

Udover at have taget et GLP-kursus (Good Laboratory Practice) har Charlotte Bülow gennemført Federation of European Laboratory Animal Science Association (FELASA) kategori C kursus på KU LIFE (kursus i forsøgsdyrskundskab). Kurset giver teoretiske og praktiske viden om brugen af forsøgsdyr og opfylder de lovpligtige krav til at opnå en personlig licens til at udføre dyreforsøg.

Efteruddannelsen af folk, der arbejder med forsøgsdyr, sker ofte på internationalt plan i regi af de laboratorier, der udfører dyreforsøg og avler forsøgsdyr.

I Danmark er Charlotte Bülow med i DACOPA (Danish Consensus Platform for

Alternatives to Animal Experiments), hvor repræsentanter for dyreværnsorganisationer, offentlig forskning, privat forskning og myndigheder mødes for at drøfte faglige emner indenfor dyreforsøg og især med henblik på at fremme de 3 R'er (Refinement, Reduction, Replacement).

– Kun i korridorerne, tager man de bløde emner om etik og andres syn på arbejdet med forsøgsdyr op.

– Det skyldes nok mest, at vi ikke møder den helt store modstand mod dyreforsøg i Danmark. På Lundbeck gør vi os umage for at holde en god dialog med dyreværnsforeninger, og vi har afholdt arrangementer med staldbesøg.

Glad for ny kurs

Selv om Charlotte Bülows karriere uventet kom ud af den planlagte kurs, er hun i dag rigtig glad for sit arbejde og kan kun anbefale andre dyrlæger at gå ind i det speciale.

– Det er både spændende og udfordrende arbejde, fastslår hun.

– Jeg føler, at jeg kan gøre en forskel for disse dyr. Samtidig er mit arbejde meget afvekslende, da to dage sjældent ligner hinanden. Og så er det interessant at arbejde på en stor international arbejdsplads, hvor man dagligt har kontakt med mange forskellige mennesker. ■

Charlotte Bülow undersøger en af mini-grisene, som indgår i forsøgene hos Lundbeck. På grund af en ødelagt skulder, må dyrepasser Kenneth Christensen hjælpe Charlotte med det tunge arbejde i stalden.

